

اثر بخشی آموزش تفکر انتقادی بر اساس دیدگاه جان لنگر

اسرین زندی^۱، نادر هاشم زاده اقدم^۲، سمیه صائب نیا^۳

۱- کارشناسی ارشد برنامه ریزی آموزشی، دانشگاه کردستان، ایران

۲- کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی شبستر، ایران (نویسنده مسئول)

nader_hashemzade70@yahoo.com

۳- کارشناس ارشد، مدیریت بازرگانی، مرکز علمی و کاربردی مدیریت صنعتی استان اردبیل، ایران

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف بررسی اثر بخشی آموزش تفکر انتقادی در دانش آموزان ابتدایی بر اساس دیدگاه جان لنگر در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ انجام پذیرفته است. این پژوهش از لحاظ هدف در طبقه تحقیقات کاربردی و از لحاظ روش شناسی از جمله تحقیقات شبه آزمایشی، با طرح پیش آزمون _ پس آزمون در دو گروه کنترل و آزمایش قرار گرفته است. بدین منظور حجم نمونه‌ای از دانش آموزان پایه اول ابتدایی ناحیه ۱ سنندج به تعداد ۳۰ نفر که به طور تصادفی انتخاب و به طور هدفمند در دو گروه آزمایش و کنترل مورد مطالعه قرار گرفت. جهت تحلیل داده ها از آمار توصیفی (میانگین وانحراف معیار) و آمار استنباطی (تحلیل کواریانس) بهره گرفته شد. نتایج پژوهش نشان داد که عملکرد گروه آزمایشی در هر سه حوزه مورد مطالعه از تفکر انتقادی یعنی توانایی ریسک پذیری، توانایی حل مساله و توانایی پرسشگری تفاوت معنی داری با عملکرد گروه گواه در این حوزه ها داشته است. به عبارت دیگر دانش آموزانی که در معرض آموزش تفکر انتقادی قرار گرفته بودند در مثابه با همسالان خود عملکرد بهتری در حوزه های سه گانه از خود نشان داده اند و فرضیه های مطالعه حاضر مورد تایید قرار گرفت که اهمیت روش آموزش تفکر انتقادی را در افزایش توانایی ریسک پذیری و حل مساله و پرسشگری را نشان می دهد. بنابراین ما این روش را برای پرورش مهارت های تفکر انتقادی دانش آموزان و دانشجویان پیشنهاد می کنیم.

واژگان کلیدی: تفکر انتقادی، برنامه فکری جان لنگر، ابعاد تفکر و آموزش تفکر انتقادی